

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Mgr. V. K.,** zastoupený JUDr. Barborou Kociánovou, advokátkou se sídlem Půtova 1219/3, Praha 1, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Opavě,** se sídlem Praskova 11, Opava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 4. 2017, čj. ZKI OP-O-1/3/2017-14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 8. 2017, čj. 22 A 122/2017-65,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 16. 8. 2017, čj. 22 A 122/2017-65, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Usnesením ze dne 16. 8. 2017, čj. 22 A 122/2017-65, krajský soud odmítl pro opožděnost žalobu, kterou se žalobce domáhal přezkumu v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného. Krajský soud konstatoval, že podle doručenky bylo napadené rozhodnutí doručeno žalobci dne 3. 5. 2017, takže lhůta pro podání žaloby uplynula dne 3. 7. 2017. Žalobce přitom podal žalobu až dne 14. 7. 2017.

[2] Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Namítl, že nebyly dány důvody k odmítnutí žaloby pro opožděnost. Podle doručenky, ze které krajský soud vycházel, doručoval žalovaný napadené správní rozhodnutí stěžovateli na nesprávnou adresu „*P. 1063, F. p. R.*“. Na té se stěžovatel nezdržoval, a proto dne 6. 3. 2017 požádal žalovaného o doručování na adresu „*X 1142/168, O. – M. H.*“. Na uvedenou adresu pro doručování žalovaný v průběhu správního řízení doručoval stěžovateli písemnosti,

včetně napadeného rozhodnutí, které mu na tuto adresu bylo doručeno dne 15. 5. 2017. Tuto skutečnost stěžovatel výslovně uvedl v žalobě. Dne 3. 5. 2017 nebylo stěžovateli napadené rozhodnutí doručeno řádně, ani náhradním způsobem (fikcí). Krajský soud se podle stěžovatele nezabýval splněním podmínek pro náhradní doručení; doručenka není důkazem o splnění zákonných podmínek pro doručení fikcí. Do domovní schránky stěžovatele nebyla vložena žádná výzva (oznámení), jež by obsahovala označení správního orgánu, který ji odeslal, ani poučení o možných právních následcích; doručenka předložená žalovaným uvedené neprokazuje. Nadto předmětná písemnost nebyla po uplynutí příslušné lhůty ani vložena do poštovní schránky. Stěžovatel navrhl, aby NSS napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[3] Žalovaný se ztotožnil s usnesením krajského soudu a uvedl, že napadené rozhodnutí bylo v souladu s § 20 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, doručováno na adresu trvalého pobytu stěžovatele. K doručení rozhodnutí došlo fikcí. Stěžovatel účelově tvrdí, že se na adrese trvalého pobytu nezdržuje a odkazuje na adresu místa svého podnikání. Stěžovatel neuvedl jinou doručovací adresu než tu, na kterou mu bylo doručeno. Adresa *„X 1142/168, O. – M. H.“*, je uvedena v elektronickém doplnění odvolání stěžovatele a Mgr. L. K., kterou stěžovatel ve správním řízení na základě plné moci zastupoval; adresa je však uvedena u této účastnice. Závěry, které stěžovatel uváděl ohledně vložení do domovní schránky, byly překonány rozsudkem rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2016, čj. 3 As 241/2014-41. Žalovaný navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[4] NSS přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů; zkoumal přitom vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[5] Kasační stížnost je důvodná.

[6] V případě odmítnutí žaloby lze podat kasační stížnost toliko z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. NSS tedy mohl v projednávané věci přezkoumat pouze to, zda krajský soud správně posoudil včasnost žaloby stěžovatele a s tím související otázku doručení rozhodnutí žalovaného.

[7] Ze soudního spisu plyne, že stěžovatel podal u krajského soudu žalobu dne 14. 7. 2017. V žalobě uvedl, že mu napadené rozhodnutí bylo doručeno dne 15. 5. 2017. Krajský soud si uvedené datum správně ověřil dotazem na žalovaného, jenž mu sdělil, že napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 3. 5. 2017 fikcí. K tomu doložil kopii doručenky, kterou bylo stěžovateli doručováno na adresu *„P. 1063, F. p. R.“*. Po uvedeném zjištění krajský soud žalobu odmítl pro opožděnost.

[8] V řízení o kasační stížnosti ovšem vyplynulo, že napadené rozhodnutí bylo doručeno až dne 15. 5. 2017.

[9] Za správního spisu (který měl NSS na rozdíl od krajského soudu k dispozici) totiž plyne, že dne 6. 2. 2017 zaslal stěžovatel žalovanému doplnění odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, které bylo podáno jednak stěžovatelem samotným, jednak paní Mgr. L. K., která byla v řízení zastoupena stěžovatelem jako zmocněncem. Odvolatelé jsou v úvodu doplnění odvolání označeni takto:

pokračování

„Mgr. V. K., bytem P. 1063, F. p. R.

Mgr. L. K., bytem P. 1063, F. p. R.
práv. zast.
Mgr. V. K., P. 1063, F. p. R.
adresa pro doručování písemností:
kancelář O., X 1142/168, O. – M. H.,
(dále i „odvolatel“)“

[10] Podle § 19 odst. 4 správního řádu *nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu*.

[11] NSS se neztotožnil s názorem žalovaného, že stěžovatel neuvedl jinou adresu pro doručování než tu, na kterou mu bylo doručováno (tj. *„Pl. 1063, F. p. R.“*). Neobstojí argument žalovaného, že adresa *„X 1142/168, Os. – M. H.“* byla uvedena pouze u druhé odvolatelky, kterou stěžovatel ve správním řízení na základě plné moci zastupoval.

[12] Podle názoru NSS je z citovaného doplnění odvolání zřejmé, že stěžovatel nejprve označil odvolatele uvedením jejich jmen, příjmení a bydliště, dále uvedl, že zastupuje druhou odvolatelku, a poté v souladu s § 19 odst. 4 správního řádu sdělil svou adresu pro doručování. Není přitom na újmu, že tuto adresu pro doručování sdělil pouze jednou, a to v závěru označení obou odvolatelů doplňujících odvolání a po sdělení údaje o tom, že zastupuje druhou odvolatelku. Takový postup je za situace, kdy stěžovatel byl nejen odvolatelem, ale současně též zástupcem druhé odvolatelky, poměrně logický.

[13] Z přípisů žalovaného a doručenek založených ve správním spise ovšem vyplývá, že žalovaný doručoval stěžovateli jako *odvolateli* na adresu *„P. 1063, Fr. P. R.“;* stěžovateli jako *zástupci* druhé odvolatelky pak doručoval na adresu *„X 1142/168, O. – M. H.“*. Tímto způsobem bylo doručováno také žalobou napadené rozhodnutí. Takový postup byl ovšem v rozporu s § 19 odst. 4 správního řádu.

[14] Z výše uvedeného je totiž zjevné, že z hlediska běhu lhůty pro podání žaloby je rozhodný den doručení napadeného rozhodnutí stěžovateli na jím uvedenou adresu pro doručování, tj. *„X 1142/168, O. – M. H.“*.

[15] Z doručenky založené ve správním spise přitom plyne, že na této adrese stěžovatel nebyl při doručování zastižen, proto byl vyzván k vyzvednutí zásilky, o čemž mu bylo zanecháno poučení. Písemnost byla připravena k vyzvednutí dne 3. 5. 2017. Stěžovatel si písemnost nevyzvedl, a proto se v souladu s § 24 odst. 1, § 40 odst. 1 písm. a) a c) správního řádu považuje za doručenou v pondělí dne 15. 5. 2017. Je tedy zřejmé, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného, kterou stěžovatel u krajského soudu podal dne 14. 7. 2017, byla včasná (§ 72 odst. 1 s. ř. s.).

[16] Dalšími úvahami stěžovatele předestřenými v kasační stížnosti se NSS nezabýval, neboť by to bylo nadbytečné. Pouze pro úplnost NSS odkazuje na rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2016, čj. 3 As 241/2014-41, 3524/2017 Sb. NSS, podle kterého na uplatnění fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu nemá vliv skutečnost, zda po uplynutí úložní doby byla doručovaná písemnost vhozena do schránky adresáta; prostředkem ochrany proti doručení fikcí v případě, že si adresát bez svého zavinění nemohl písemnost z objektivních důvodů vyzvednout, je institut žádosti o určení neplatnosti doručení dle § 24 odst. 2 správního řádu.

[17] Z uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným NSS ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[18] V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **není** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 28. listopadu 2018

Ondřej Mrákota
předseda senátu